

Sizi rahatsız etmeye geldim!
Ali Şeriatî

Fecr Yayınları 165
ALİ ŞERİATİ
Bütün Eserleri 29

İbrahim'le Buluşma

Eserin Orijinal Adı
Mîâd bâ İbrâhîm

Tercüme
Doç. Dr. Murat Demirkol

Editörler
Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç
Prof. Dr. Derya Örs

Tashih ve Redakte
Rufi Tiryaki

© FCR Yayın Reklam Bilgisayar Sanayi ve Ticaret Ltd.Őti.

ISBN: 978-605-9652-85-8

4. Baskı: Ağustos 2018

Kapak ve İç Konsept: TN İletişim
Sayfa Düzeni: FCR
Baskı: Aydan Basın Yayın Ltd. Őti.
Örnek Sanayi Sitesi Alinteri Bulv. 364. Sk. No: 4
Tel: 0312. 354 46 27 Ostim/Ank.

**FCR Yayın Reklam Bilgisayar
San. ve Tic. Ltd. Őti.**
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sok. No: 14/1
Ulus - Altındağ / Ankara
Tel : 0312. 310 08 60
Faks : 0312. 311 47 89
web : www.fcr.com.tr
e-posta : fcr@fcr.com.tr

ALİ ŞERİATİ

İbrahim'le Buluşma

FEQR

Ankara 2018

İÇİNDEKİLER

- 06 Ali Şeriati
- 07 Yayıncının Notu
- 11 Farsça Yayıncının Notu

BİRİNCİ BÖLÜM

- 15 İbrahim'le Buluşma
- 17 Hacca Güç Yetirebilme Kavramı
- 21 Genel Mülkiyetin Özel Mülkiyete Dönüşmesi: Altın Çağdan Çıkış
- 27 Sahte Din, Sahte Felsefe
- 30 Putperestlik Karşısında İbrahim'in Tevhidi
- 40 Hâbil ve Kâbil
- 42 Mülkiyetin Ortaya Çıkış Dönemi
- 42 Makinizmin Ortaya Çıkış Dönemi
- 44 İbrahim'in Hareketi
- 49 İslam'a Göre İbadet
- 51 Mikatta "Ben"ler "Biz"e Dönüşür
- 60 Günümüz İnsanın Yalnızlığı: Ben ve Biz Meselesi
- 69 İsyandan Sonra Teslimiyet
- 75 Doğrudan Anlatım, Sembolik Anlatım
- 82 Sembolik Eylem
- 92 Birleşme, Toplanma ve Hareket
- 100 Birinci İlke: Birleşme
- 104 İkinci İlke: Toplanma
- 106 Üçüncü İlke: Hareket ve Hicret

İKİNCİ BÖLÜM

- 111 1970 Yılı Hac Yolculuğu Konuşmaları
- 113 Hicret Şehri Medine
- 134 Hicretin Mantıksal Sonucu: Medeniyet
- 150 Hicret Çeşitlerinin İncelenmesi
- 167 Genç Neslin Kurtuluşu
- 183 Hicret, Ümmet ve İmamet

- 208 Hac Rükünlerinin Analizi
226 İbrahim'in Dinini Dirilten Muhammed İslam'ı
242 İsmail'ini Kurban Et!
260 Vasilik ve Şûra
274 Ne Yapmalı
301 Muhammed'in Doğumundan Peygamber Seçilişine
Kadarki Hayatıyla İlgili Bazı Notlar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

- 311 1971 Yılındaki Hac Yolculuğu Konuşmaları
313 Yirmi Üç Yıl, Yirmi Üç Gün
329 İslam'da Hicretin Önemi ve Kur'an'daki Beş Tür
Hicretin İncelenmesi
354 Peygamber Mescidi'nin Krokisi ve Etrafı; Hz.
Fatma'yı Tanımanın Hayatî Gerekliliği
387 Tüm Eylem, Hüküm ve Duyguların Temeli: Tevhit
404 Şirk Çeşitleri
413 Şimdi Kâbe'ye Vardın, Kâbe'de de Kalma
432 Gözden Geçirme ve Sonuç
454 Gelecek İçin Karar

457 EKLER

- 459 Tarih ve İslam'daki Önemi
478 Tarih: İnsanın Doğal Oluşumunun Seyir Çizgisi
486 Ali'nin Kitabı, Yarının Kitabı, Bütün Zamanların Kitabı
501 Eğitim ve Öğretimde Sabit Standartlar
522 İslamî Bilgiler
566 Biyografi Yazımında Tipolojinin Gerekliliği
571 Ölüm, Dirilere Mesaj
573 Resimler

ALİ ŐERİATI

23 Kasım 1933'te Horasan eyaletine bağlı Sebzivar'ın Mezinan köyünde dünyaya geldi. 1950'de Meşhed'deki Öğretmen Koleji'ne girdi. 1952'de Meşhed yakınlarındaki Ahmedâbâd köyünde öğretmenliğe başladı. 1955 yılında Mekteb-i Vâsita'yı yazdı. Ebuzer-i Gıfari'yi tercüme etti. 1956'da Meşhed Üniversitesi'ne girdi. Ulusal Direniş Hareketi'ne üye olduğundan, babası ve diğer üyelerle birlikte tutuklandı, altı ay tutuklu kaldı. 1959'da Alexis Carrel'den Dua'yı tercüme etti. Üniversiteden başarıyla mezun oldu. 1960'ta Fransa'ya gönderildi, orada sosyoloji ve dinler tarihi üzerine çalıştı. Cezayir Kurtuluş Hareketi'ne aktif olarak katıldı. Bu faaliyetlerinden dolayı Paris'te tutuklandı; bu arada birçok makale, konuşma ve çevirisi değişik dergilerde yayımlandı. Sosyoloji ve dinler tarihi alanında doktorasını tamamlayarak 1962'de İran'a dönerken sınırda tutuklandı; aylarca hapiste kaldı. Hapisten çıktıktan sonra öğretmenlik yapmaya başladı ve Meşhed Üniversitesi ve diğer merkezlerde konferanslar verdi. Hüseyniye-i Irşad 1973 Eylül'ünde kapatıldı. Savak, Şeriatî'yi aramaya başladı. Kendisini bulamayınca babasını tutukladı. Babası bir yıl kadar hapsedildi. Şeriatî teslim oldu ve on sekiz ay hücrede kaldı. 1975-77 arası Savak'ın takibinden sürekli kaçıp başkalarının evlerinde kalarak çalışmalarına devam etti. Sabahlara kadar süren konuşmalar yaptı. 16 Mayıs 1977'de Avrupa'ya hicret etti. Otuz gün sonra İngiliz İstihbaratı'nın yardımıyla Savak tarafından şehit edildi.

YAYINCININ NOTU

Yaynevimiz, Şeriati düşüncesini külliyyat olarak okurlarına sunmakla önemli bir hizmet vermektedir. Merhum Şeriati, dünyanın bugün yaşayan iki önemli medeniyeti olan, İslam ve Batı medeniyetini yakından tanıma fırsatı bulmuş ender şahsiyetlerden biridir. Dahası, bir sosyolog gözüyle incelediği konuları, dahiyane bir düşünce işçiliği ile işlemiş ve Fars edebiyatının kendisine kazandırdığı akıcı üslupla ortaya koymuştur. Bilimsel liyakati, özgün bakış açısı, dindarlığı ve inandığı doğrular uğruna can verecek kadar yürekli kişiliği ile sadece İran gençliğini arkasından sürüklemekle kalmamış, dünya Müslümanlarının öze dönüş çabasına katkıda bulunarak bir döneme damgasını vurmuştur. Onun bu özgün ve özgürlükçü tutumu, sadece İslam düşmanlarının tepkisini çekmekle ve onlar tarafından şehit edilmekle kalmamış, dost ve kardeş bildiği Müslümanlardan da çok büyük tepkiler almıştır. Çünkü onun düşünceleri, Batılı saldırı karşısında çok derin ve güçlü bir mukavemet oluştururken İslam geleneğini kirleten ve çöküntüye sebep olan bidat ve hurafelere de ağır darbe indiriyordu. Tabii bu da bilinçsiz kesimler nezdinde İslam'ın kendisine yapılan bir saldırı olarak algılanıyordu.

Kendi tabiriyle içinde doğup büyüdüğü geleneksel Safevî Şiiliğine yönelttiği eleştiriler yüzünden İran'da dışlanırken, Şii bakış açısı nedeniyle de Sünnî dünyadan önemli tepkiler almıştır. Ancak Şeriati, her ne kadar Ali Şiası ve Safevî Şiası ayrımı yapsa ve Safevî Şiiliğini eleştirse de eleştirdiği düşünceden bütünüyle kurtulamamış ve söz konusu etkilerle Sünnî dünyanın kabul

edemeyeceği kimi düşünceler serdedebilmiştir. Sahabiler hakkında kullandığı ifadeler hoşgörü sınırını zorlayan kusurlar olarak değerlendirilebilir. Ayrıca yaşadığı çağ ve çevrenin etkisiyle Fransız sosyalistlerinden etkilendiği ve kimi yorumlarında bu etkinin izlerinin görüldüğü de söylenebilir.

Ali Şeriatî'nin de her insan gibi hata edebileceğini, hatalarının ve savaplarının sadece kendisini bağlayacağını okuyucunun takdir edebileceğine inanıyoruz. Fecr Yayınevi olarak, ölçümünüzün Kur'an-ı Kerim ve onun numune-i timsali olan Hz. Peygamber (s.a) olduğuna inanıyor, Şeriatî de dahil bütün insanların bu ölçüler içinde değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Onun her görüşünü onaylamadığımız halde eserlerini yayınlıyor, ama katılmadığımız görüşlerine de müdahale etmeyi uygun görmüyoruz. Çünkü böyle bir müdahalenin düşüncelerin doğru anlaşılmasına engel olacağı, bunun da hem yazar hem okur açısından bir hak ihlali sayılacağı kanaatindeyiz. Buna rağmen kimileri, tasvip etmedikleri düşüncelerden dolayı bilinçsiz okuyucuların olumsuz etkileneceği gerekçesiyle vebal alacağımızı düşünemebilirler. Fakat biz, genelde Müslüman olmanın, özelde Şeriatî okuru olmanın, okuduğu her şeyi kabullenen değil, eleştiren bir seviye gerektirdiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla bütün olumsuzluklarına ve kusurlarına rağmen Şeriatî'nin o engin birikiminin bizlere çok şey kazandırdığına ve kazandıracığına inanarak eserlerini külliyat olarak yayınlamaya karar vermiş bulunuyoruz. Buna paralel olarak hem Fars hem de Türk edebiyatına vukufiyetiyle temayüz etmiş mütercimlerden oluşan bir heyet oluşturarak eserlerin en az hata ile çevrilmesine de özen gösterdik. Bu nedenle tercümeleler, sadece söz konusu eserleri dağınık vaziyette sunulmaktan kurtarmayacak, Şeriatî okurunun liyakatsiz tercümelelerden çektiği sıkıntıları da asgariye indirecektir.

Külliyattaki kitapların bazılarında yazara ait olmayan dipnotlar yer almaktadır, İran'daki Dr. Ali Şeriatî Eserlerini Derleme Bürosu tarafından eklenen notların sonunda (Derleyen), yayınevi-

miz tarafından ilave edilen notların sonunda (Fecr), mütercimlerin ilave ettiği notların sonunda ise (Çev.) ifadeleri kullanılmıştır. Bunların dışındaki dipnotlar Ali Şeriatî'ye aittir. Ayrıca [ ] içindeki ibareler de mütercime aittir.

Bütün hassasiyet ve çabamıza rağmen, insan olmamız hasebiyle gözümüzden kaçan kusurlar olursa okurumuzdan özür diler, eleştirilerine müteşekkir kalırız. Bu vesileyle Şeriatî'ye Allah'tan rahmet diler; başta değerli mütercimler olmak üzere, editörlere, tashih ve redakte heyetine ve eserlerin sizlere ulaşmasında emeği geçen bütün dostlara gönülden teşekkür ederiz.

FECR YAYINEVİ

FARŞA YAYINCININ NOTU

Elinizdeki derleme, aşağıdaki şekilde -her birisi birkaç bölüm içeren- üç temel bölüm ve -yedi bölümden oluşan- bir “Ekler” bölümü ihtiva etmektedir:

Birinci Bölüm: İbrahim’le Buluşma: 19-22 Mart 1970 tarihlerinde ilk hac yolculuğı dönüşünden sonra Hüseyiniye-i İrşad salonunda yapılan ardışık dört konuşma.

İkinci Bölüm: 1971 Yılındaki Hac Yolculuğı Konuşmaları: Bu bölüm on bir konuşma içermektedir. Tertip, düzen ve genel başlıkların seçimi tarafımızdan yapılmıştır. Söz konusu konuşmaların başlık, yer ve tarihlerini -haberdar olduğumuz ve ilgili kasetlerde bulunduğı kadarıyla- aşağıda belirtiyoruz:

Hicret Şehri Medine: Medine’de 23 Ocak’ta yapılan konuşma.

Medeniyet: Hicretin Mantıkî Sonucu: Medine’de 24 Ocak’ta yapılan konuşma.

Hicret Çeşitlerini İnceleme: Medine’de 25 Ocak’ta yapılan konuşma.

Genç Neslin Kurtuluşu: Medine’de 26 Ocak’ta yapılan konuşma.

Hicret, Ümmet ve İmamet: Mekke’de bir konuşma.

Hac Rükünlerinin Analizi: 5 Şubat’ta Arafat’ta yapılan konuşma.

İbrahim Dininin İhya Edicisi Muhammed’in İslam’ı: Mina’da bir konuşma.

İsmail’ini Kurban Et: Mina’da bir konuşma.

Vesayet ve Şûra: Mina’da bir konuşma.

Ne Yapmalı: 16 Şubat’ta Mekke’de yapılan konuşma.

Muhammed'in Doğumundan Peygamber Seçilişine Kadarki Hayatıyla İlgili Bazı Anekdotlar: Hira mağarasında bir konuşma.

Üçüncü Bölüm:

İkinci bölüm hakkında hatırlattıklarımız bu bölüm için de geçerlidir. Bu bölüm, başlıkları aşağıda belirtilen yedi bölümü kapsamaktadır:

- 1- Yirmi Üç Günde Yirmi Üç Yıl: Medine'de bir konuşma.
- 2- İslam'da Hicretin Önemi ve Kur'an'da Beş Tür Hicretin İncelenmesi: 15 Ocak'ta Medine'de yapılan bir konuşma.
- 3- Peygamber Mescidi'nin ve Etrafının Krokisi ve Hz. Fatıma'yı Tanımanın Hayatî Zarureti: 16 Ocak'ta Medine'de yapılan bir konuşma.
- 4- Tevhit: Bütün Amellerin, Hükümlerin ve Hassasiyetlerin Temeli: 20 Ocak'ta Mekke'de yapılan bir konuşma.
- 5- "Kâbe'ye Vardığın Şu Anda Kâbe'de Kalma": Konuşma zamanı belli değildir.
- 6- Gözden Geçirme ve Sonuç: 27 Ocak'ta Mina'da yapılan konuşma.
- 7- Gelecek İçin Karar: 29 Ocak'ta Mina'da kısa bir karşılıklı konuşma.

Ekler:

- 1- Tarih ve İslam'daki Önemi: M. 1970/H. 1390 Cemaziyessani ayının üçünde Hüseyniye-i İrşad salonunda yapılan bir konuşma.
- 2- Tarih: İnsanın Doğal Oluşumunun Seyir Çizgisi: İlk defa bu derlemede basılan tarihsiz bir el yazısıdır.
- 3- Ali'nin Kitabı, Yarının Kitabı, Bütün Zamanların Kitabı: Bu bölüm de daha önce yayınlanmamış bir el yazısıdır.
- 4- Eğitim ve Öğretimde Sabit Standartlar: 27 Nisan 1971 tarihinde Sıpaş Daniş Yüksek Öğretmen Okulunda yapılan bir konuşma.
- 5- İslamî Bilgiler: Bu bölüm, Şehit Öğretmenin Meşhed Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde 1967-1968 öğretim yılında verdiği şifahi derslerden bir bölümdür. "Derleyen" tarafından "İslamî İlimler ve Bilgiler" başlığı altında bir kitapçık olarak neşredilmiştir.

6- Biyografi Yazımında Tipolojinin Gerekliliği: Beşinci kısmın açıklamalarına müracaat ediniz.

7- Ölüm: Dirilere Mesaj: Şehit Öğretmenin, eşinin babasının ölümünün matem merasiminde 13 Temmuz 1971'de Hüseyiniye-i İrşad salonunda yaptığı kısa konuşma.

1971 yılı hac konuşmalarından birinin bundan önce “Tevhit ve Şirk” başlığı altında külliyyatın 23. kitabında basıldığını hatırlatmak gerekir.

Külliyyatta yer alan 18 veya 19. kitapta dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta şudur: “Âdem'in Mirası” ve “Âdem'in Varisi” başlıkları altında yapılan üç konuşmanın derlemesinde Şehit Öğretmenin, “Âdem'in Varisi” konuşmalarından birinin önsözünü 18. kitabın ekinde İslambilim'in 18. dersi olarak gösterdik. -Tarihleri sırasıyla 24 Nisan 1971 ve 26 Şubat 1972 olan- diğer konuşmada “Âdem'in Varisi Hüseyin” -külliyyatın 19. kitabında yayınlanmıştır- el yazmasının içeriğinin tekrarı olması sebebiyle onları Külliyyat'a almaktan kaçındık.

Hatırlatma bağlamında şu nokta önemlidir: Dr. Ali Şeriatî'nin İrşad Müessesesi tarafından yayınlanmış konferanslarının isim listesinde onun 1970 yılı hac yolculuğu konuşmalar silsilesine işaret edilmiştir. Biz gerekli araştırmalardan sonra Şehit Öğretmenin çeşitli sebeplerle o yıl konuşma yapmaktan kaçındığını anladık. Sadece “İslam Kongresi” konferansı için “İslam'da Ümmet” adlı makaleyi hazırlamış; bu makale daha sonra “Rabitatu'l-Alemi'l-İslami” dergisinde yayınlanmıştır.

*

Sonunda aşağıdaki hususları hatırlatalım:

1. Bir kelime veya ibarenin eklenmesinin gerekli görüldüğü her yerde onu [ ] şeklinde köşeli parantez içine yerleştirdik.

Anlaşılmayan ve hatta tahmin edilemeyen kelime veya kelimelerin olduğu yerlerde ...* şeklinde üç nokta ve yıldız işareti kullanılmıştır.

Şehit Öğretmen Dr. Ali Şeriatî'nin Eserler Külliyyatını
Derleme ve Düzenleme Bürosu / 24 Şubat 1983